

ЕКСПЕРТНИЙ ВИСНОВОК

галузевої експертної ради щодо можливості акредитації освітньої програми

Заклад вищої освіти	Київський національний університет імені Тараса Шевченка
Освітня програма	1686 Історія
Рівень вищої освіти	Бакалавр
Спеціальність	032 Історія та археологія

Цей експертний висновок складений за результатами розгляду галузевою експертною радою (ГЕР) акредитаційної справи. Розгляд справи ГЕР є частиною акредитаційної процедури Національного агентства і здійснюється на основі поданих закладом відомостей про самооцінювання освітньої програми, а також звіту експертної групи про результати акредитаційної експертизи.

Детальніше про мету і порядок проведення акредитації можна дізнатися на вебсайті Національного агентства – <https://naqa.gov.ua/>

Використані скорочення:

ID - ідентифікатор

ВСП - відокремлений структурний підрозділ

ГЕР - галузева експертна рада

ЄДЕБО - Єдина державна електронна база з питань освіти

ЄКТС - Європейська кредитна трансферно-накопичувальна система

ЗВО - заклад вищої освіти

ОП - освітня програма

ЕКСПЕРТНИЙ ВИСНОВОК

галузевої експертної ради щодо можливості акредитації освітньої програми

17.05.2024 р.

Справа № 0542/АС-24

Галузева експертна рада Національного агентства із забезпечення якості вищої освіти з галузі знань 03 "Гуманітарні науки" у складі:

Сминтина Олена Валентинівна – головуєчий,
Філоненко Наталія Георгіївна,
Філатова Оксана Степанівна,
Федик Тамара Олександрівна,
Соколовський Олег Леонідович,
Луцак Світлана Миколаївна,
Лиман Ігор Ігорович,
Кравченко Олександр Васильович,
Корновенко Сергій Валерійович,
Гудманян Артур Грантович,
Виткалов Сергій Володимирович,
Бутченко Тарас Іванович,

за участі запрошених осіб:

Гожик Андрій Петрович – представник ЗВО,
Чуткий Андрій Іванович – гарант ОП,

розглянула на своєму засіданні матеріали акредитаційної справи щодо акредитації освітньої програми:

Назва ЗВО	Київський національний університет імені Тараса Шевченка
Назва ВСП ЗВО	<i>не застосовується</i>
ID освітньої програми в ЄДЕБО	1686
Назва ОП	Історія
Галузь знань	03 Гуманітарні науки
Спеціальність	032 Історія та археологія
Спеціалізація (за наявності)	<i>відсутня</i>
Рівень вищої освіти	Бакалавр
Вид освітньої програми	Освітньо-професійна

За результатами розгляду акредитаційної справи галузева експертна рада

РЕКОМЕНДУЄ

ухвалити рішення про акредитацію.

За – 12, Проти – 0

1. Наявність або відсутність підстав для відмови в акредитації, не пов'язаних із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми

На думку ГЕР

підстави для відмови в акредитації, не пов'язані із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми, або для призначення повторної акредитаційної експертизи, відсутні

наявні підстави для відмови в акредитації, не пов'язані із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми

наявні підстави для призначення повторної акредитаційної експертизи

2. Обґрунтування ГЕР

У цьому розділі ГЕР надає власну оцінку відповідності освітньої програми, базуючись на змісті звіту експертної групи та інших матеріалах акредитаційної справи.

Заповнення полів «Обґрунтування» є обов'язковим, якщо ГЕР змінює рівень відповідності, визначений експертною групою, або підтверджує рівень відповідності А, Е чи F. У цих випадках необхідно заповнити обґрунтування не менше як за одним підкритерієм у межах відповідного критерію.

Критерій 1. Проектування та цілі освітньої програми

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Обґрунтування ГЕР

1.1 Освітня програма має чітко сформульовані цілі, які відповідають місії та стратегії закладу вищої освіти

Аналіз змісту ВСО, звіту ЕГ, інформації, розміщеної на офіційному сайті ЗВО, є достатньою підставою для констатації того, що цілі, представлені в ОП, корелюють зі Стратегічним планом розвитку ЗВО. ГЕР погоджується з висновком ЕГ.

1.2 Цілі освітньої програми та програмні результати навчання визначаються з урахуванням позицій та потреб заінтересованих сторін

Висновки ЕГ стосовно підкритерію 1.2 обґрунтовані. ГЕР рекомендує ЗВО: 1) уніфікувати та формалізувати систему взаємодії ЗВО з зацікавленими сторонами стосовно оновлення ОП; 2) поважаючи академічну автономію ЗВО, зважаючи на потребу в швидкому і адекватному реагуванні на пропозиції зацікавлених сторін, розглянути можливість зменшення терміну оновлення ОП.

1.3 Цілі освітньої програми та програмні результати навчання визначаються з урахуванням тенденцій розвитку спеціальності, ринку праці, галузевого та регіонального контексту, а також досвіду аналогічних вітчизняних та іноземних освітніх програм

При формулюванні цілей та програмних результатів навчання ОНП враховано галузевий та регіональний контекст. Групою розробки враховано вітчизняний та світовий досвід. ГЕР підтримує висновок ЕГ. Водночас ГЕР рекомендує скорегувати інформацію, представлену на с. 6 у ВСО, де зазначено, що "випускник ОР «Бакалавр» за спеціальністю «Історія та археологія» може працювати в науковій, організаційно-управлінській та освітній галузях, в органах державної влади і місцевого самоврядування; в аналітично-інформаційних інституціях; у друкованих та електронних засобах масової інформації. PR - технологіях; у соціальних і культурних закладах, громадських організаціях, партіях тощо", з ОК, що забезпечують набуття відповідних компетенцій для реалізації задекларованих можливостей випускників.

1.4 Освітня програма дає можливість досягти результатів навчання, визначених стандартом вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти (за наявності).

За відсутності затвердженого стандарту вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти програмні результати навчання мають відповідати вимогам Національної рамки кваліфікацій для відповідного кваліфікаційного рівня

Подана у звіті ЕГ інформація є достовірною.

Критерій 2. Структура та зміст освітньої програми

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Обґрунтування ГЕР

2.1 Обсяг освітньої програми та окремих освітніх компонентів (у кредитах Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи) відповідає вимогам законодавства щодо навчального навантаження для відповідного рівня вищої освіти та відповідного стандарту вищої освіти (за наявності)

Висновки ЕГ за підкритерієм 2.1 достовірні. Обсяг ОП та окремих освітніх компонентів відповідає Стандарту МОН, вимогам чинного законодавства України щодо навчального навантаження здобувачів вищої освіти першого (бакалаврського) рівня.

2.2 Зміст освітньої програми має чітку структуру; освітні компоненти, включені до освітньої програми, становлять логічну взаємопов'язану систему та в сукупності дають можливість досягти заявлених цілей та програмних результатів навчання

Аналіз змісту ВСО, звіту ЕГ, інформації, розміщеної на офіційному сайті ЗВО, є достатньою підставою для висновку, що загалом ОК у своїй сукупності дозволяють досягти заявлених цілей та програмних результатів навчання. ГЕР рекомендує запровадити конкретний ОК для формування ЗК4.

2.3 Зміст освітньої програми відповідає предметній області визначеної для неї спеціальності (спеціальностям, якщо освітня програма є міждисциплінарною)

У звіті ЕГ логічні умовиводи щодо 2.3 правильні.

2.4 Структура освітньої програми передбачає можливість для формування індивідуальної освітньої траєкторії, зокрема через індивідуальний вибір здобувачами вищої освіти навчальних дисциплін в обсязі, передбаченому законодавством

У звіті ЕГ підкритерій 2.4 достатньо проаналізовано. ГЕР рекомендує: 1) забезпечити внутрішню логіку в поєднанні окремих ОК у переліку вибіркових блоків. Зокрема, ОК "Відносини між США та Китаєм: історія та сучасний стан", "Історія цивілізацій Доколумбової Америки" не корелюються з блоком "Суспільно-політичні процеси в Україні та світі"; 2) поважаючи академічну автономію ЗВО, зважаючи на практику, відображену у звіті ЕГ, переглянути діапазон вибору здобувачів у напрямі розширення прав здобувачів на присвоєння професійної кваліфікації.

2.5 Освітня програма та навчальний план передбачають практичну підготовку здобувачів вищої освіти, яка дає можливість здобути компетентності, потрібні для подальшої професійної діяльності

У звіті ЕГ логічні умовиводи щодо 2.5 правильні. ГЕР рекомендує до кінця 2023/2024 навчального року урізномовніти практичну компоненту в підготовці здобувачів на ОП.

2.6 Освітня програма передбачає набуття здобувачами вищої освіти соціальних навичок (softskills), що відповідають заявленим цілям

У звіті ЕГ висновки щодо вимог підкритерію 2.6 достовірні. ГЕР рекомендує розглянути можливість щодо запровадження модулів чи ОК, щоб підсилити розвиток у здобувачів критичного мислення.

2.7 Зміст освітньої програми враховує вимоги відповідного професійного стандарту (за наявності)

У звіті ЕГ аргументація з приводу цього підкритерію є переконлива. ГЕР рекомендує пояснити доцільність і правомірність додавання до професії "стажист-дослідник" саме історії, зважаючи на те, що професійна кваліфікація зазначена в ОП як підклас КП 3119. У Класифікаторі професій ДК 003:2010 підклас 3119 має найменування «Інші технічні фахівці в галузі фізичних наук та техніки». ГЕР рекомендує, зважаючи на інформацію, відображену у звіті ЕГ (с. 6), запровадити практику інформування здобувачів щодо умов отримання професійної кваліфікації.

2.8 Обсяг освітньої програми та окремих освітніх компонентів (у кредитах Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи) відповідає фактичному навантаженню здобувачів, досягненню цілей та програмних результатів навчання

Аналіз відомостей СО ОП "Історія", звіту ЕГ, нормативної бази ЗВО, розміщеної на офіційному сайті закладу, є підставою до обґрунтованого висновку ЕГ, з яким погоджується ГЕР, що обсяг ОП, її ОК є відповідним для досягнення цілей та програмних результатів навчання.

2.9 Структура освітньої програми та навчальний план підготовки здобувачів вищої освіти за дуальною формою у разі її здійснення узгоджені із завданнями та особливостями цієї форми здобуття освіти

Підготовка не здійснюється.

Критерій 3. Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Обґрунтування ГЕР

3.1 Правила прийому на навчання за освітньою програмою є чіткими та зрозумілими, не містять дискримінаційних положень та оприлюднені на офіційному вебсайті закладу вищої освіти

У звіті ЕГ аргументація з приводу цього підкритерію є переконлива. ГЕР погоджується з висновками і рекомендаціями ЕГ. ГЕР рекомендує розмістити на офіційному сайті закладу програму співбесіди для тих абітурієнтів, хто має на це право.

3.2 Правила прийому на навчання за освітньою програмою враховують особливості самої освітньої програми

ГЕР підтримує висновок ЕГ стосовно підкритерію 3.2.

3.3 Визначено чіткі та зрозумілі правила визнання результатів навчання, отриманих в інших закладах освіти, зокрема під час академічної мобільності, що відповідають Конвенції про визнання кваліфікацій з вищої освіти в Європейському регіоні (Лісабон, 1997 р.), є доступними для всіх учасників освітнього процесу та яких послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми

Інформація, викладена у звіті ЕГ за підкритерієм 3.3 достовірна. ГЕР рекомендує активізувати практику реалізації внутрішньої та зовнішньої академічної мобільності, застосовуючи, зокрема, сучасні онлайн-технології.

3.4 Визначено чіткі та зрозумілі правила визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті, що є доступними для всіх учасників освітнього процесу та яких послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми

Як засвідчує зміст офіційних документів, розміщених на сайті ЗВО, ВСО ОП "Історія", звіту ЕГ, у ЗВО створено чітку систему визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті, вона є доступною для всіх учасників освітнього процесу. ГЕР рекомендує активізувати інформаційну роботу щодо обізнаності студентів із їхніми можливостями у цій сфері, започаткувати реалізацію набуття здобувачами неформальної освіти.

Критерій 4. Навчання і викладання за освітньою програмою

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Обґрунтування ГЕР

4.1 Форми та методи навчання і викладання сприяють досягненню заявлених у освітній програмі цілей та програмних результатів навчання, відповідають вимогам студентоцентрованого підходу та принципам академічної свободи

У звіті ЕГ висновки щодо вимог підкритерію є достовірними. ГЕР рекомендує також застосовувати інтерактивні та проблемно-орієнтовані методи навчання.

4.2 Усім учасникам освітнього процесу своєчасно надається доступна і зрозуміла інформація щодо цілей, змісту та програмних результатів навчання, порядку та критеріїв оцінювання в межах окремих освітніх компонентів (у формі силабуса або в інший подібний спосіб)

ГЕР погоджується з висновком ЕГ. ГЕР рекомендує розмістити у вільному доступі методичні матеріали щодо організації самостійної роботи, написання курсових робіт.

4.3 Заклад вищої освіти забезпечує поєднання навчання і досліджень під час реалізації освітньої програми відповідно до рівня вищої освіти, спеціальності та цілей освітньої програми

Висновки ЕГ достовірні. ГЕР рекомендує активізувати участь здобувачів у НДР МОН, грантах НФДУ.

4.4 Педагогічні, науково-педагогічні, наукові працівники (далі - викладачі) оновлюють зміст освіти на основі наукових досягнень і сучасних практик у відповідній галузі

Зазначений підкритерій, що підтверджено об'єктивною інформацією, розміщеною на сайті ЗВО, відповідає чинним до нього вимогам. НПП застосовують сучасні наукові досягнення та практики для оновлення ОП, її компонентів. У звіті ЕГ цей підкритерій детально проаналізовано. ГЕР рекомендує оновити методичний та дидактичний матеріал, адаптований до онлайн-навчання.

4.5 Навчання, викладання та наукові дослідження пов'язані з інтернаціоналізацією діяльності закладу вищої освіти

ГЕР погоджується з висновком ЕГ щодо аналізу та оцінки підкритерію 4.5.

Критерій 5. Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Обґрунтування ГЕР

5.1 Форми контрольних заходів та критерії оцінювання здобувачів вищої освіти є чіткими, зрозумілими, дають можливість встановити досягнення здобувачем вищої освіти результатів навчання для окремого освітнього компонента та/або освітньої програми в цілому, а також оприлюднюються заздалегідь

У звіті ЕГ аргументація стосовно цього підкритерію достатня. ГЕР рекомендує: 1) укласти положення про курсову роботу для здобувачів ОП; 2) практикувати опитування здобувачів ОП стосовно якості освіти на ОП; 3) уніфікувати розподіл балів семестрового і підсумкового контролю.

5.2 Форми атестації здобувачів вищої освіти відповідають вимогам стандарту вищої освіти (за наявності)

ГЕР погоджується з висновком ЕГ щодо аналізу та оцінки підкритерію 5.2.

5.3 Визначено чіткі та зрозумілі правила проведення контрольних заходів, що є доступними для всіх учасників освітнього процесу, які забезпечують об'єктивність екзаменаторів, зокрема охоплюють процедури запобігання та врегулювання конфлікту інтересів, визначають порядок оскарження результатів контрольних заходів і їх повторного проходження, та яких послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми

Аналіз змісту ВСО ОП "Історія", звіту ЕГ, нормативної бази ЗВО, розміщеної на офіційному сайті закладу, підтверджує факт наявності у ЗВО цілісної системи, що включає такі компоненти: чіткість, зрозумілість та доступність проведення контрольних заходів; забезпечення об'єктивності екзаменаторів; процедура запобігання і врегулювання конфлікту інтересів; порядок оскарження результатів та повторне проходження контрольних заходів. Інформація про конфліктні ситуації відсутня. ГЕР погоджується з висновками ЕГ.

5.4 У закладі вищої освіти визначено чіткі та зрозумілі політику, стандарти і процедури дотримання академічної доброчесності, яких послідовно дотримуються всі учасники освітнього процесу під час реалізації освітньої програми. Заклад вищої освіти популяризує академічну доброчесність (насамперед через імплементацію цієї політики у внутрішню культуру якості) та використовує відповідні технологічні рішення як інструменти протидії порушенням академічної доброчесності

Аналіз інформації, представленої у звіті ЕГ, ВСО "Історія", нормативної бази ЗВО, розміщеної на офіційному сайті закладу, підтверджує реалізацію у ЗВО чіткої, зрозумілої та прозорої політики академічної доброчесності. Водночас ні у ВСО, ні у звіті ЕГ не наведено приклади системних заходів із популяризації культури академічної доброчесності у ЗВО. ГЕР рекомендує зробити заходи з популяризації академічної доброчесності регулярними, долучати до них представників НАЗЯВО, УНОІВ, НДІ інтелектуальної власності НАПрН України.

Критерій 6. Людські ресурси

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Обґрунтування ГЕР

6.1 Академічна та/або професійна кваліфікація викладачів, задіяних до реалізації освітньої програми, забезпечує досягнення визначених відповідною програмою цілей та програмних результатів навчання

ГЕР погоджується з висновками ЕГ щодо аналізу та оцінки підкритерію 6.1. ГЕР рекомендує активізувати публікаційну активність НПП з урахуванням ОК, які вони забезпечують.

6.2 Процедури конкурсного добору викладачів є прозорими і дають можливість забезпечити потрібний рівень їхнього професіоналізму для успішної реалізації освітньої програми

У звіті ЕГ аргументація стосовно підкритерію 6.2 є переконлива. ГЕР погоджується з висновками ЕГ.

6.3 Заклад вищої освіти залучає роботодавців до організації та реалізації освітнього процесу

У звіті ЕГ аргументація стосовно цього підкритерію достатня. ГЕР погоджується з аргументацією ЕГ.

6.4 Заклад вищої освіти залучає до аудиторних занять професіоналів-практиків, експертів галузі, представників роботодавців

У звіті ЕГ подано об'єктивні дані щодо підкритерію 6.4. ГЕР погоджується з ними. ГЕР висловлює рекомендацію запровадження системної практики викладання на ОП "Історія" вітчизняних та закордонних фахівців.

6.5 Заклад вищої освіти сприяє професійному розвитку викладачів через власні програми або у співпраці з іншими організаціями

У звіті ЕГ висновки щодо підкритерію 6.5 обґрунтовані. ГЕР погоджується з ними.

6.6 Заклад вищої освіти стимулює розвиток викладацької майстерності

У звіті ЕГ висновки щодо вимог підкритерію є достовірними.

Критерій 7. Освітнє середовище та матеріальні ресурси

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Обґрунтування ГЕР

7.1 Фінансові та матеріально-технічні ресурси (бібліотека, інша інфраструктура, обладнання тощо), а також навчально-методичне забезпечення освітньої програми гарантують досягнення визначених освітньою програмою цілей та програмних результатів навчання

У звіті ЕГ висновки щодо вимог підкритерію є достовірними.

7.2 Заклад вищої освіти забезпечує безоплатний доступ викладачів і здобувачів вищої освіти до відповідної інфраструктури та інформаційних ресурсів, потрібних для навчання, викладацької та/або наукової діяльності в межах освітньої програми

ГЕР погоджується з висновком ЕГ щодо аналізу та оцінки підкритерію 7.2.

7.3 Освітнє середовище є безпечним для життя і здоров'я здобувачів вищої освіти, що навчаються за освітньою програмою, та дає можливість задовольнити їхні потреби та інтереси

У звіті ЕГ інформація про цей підкритерій є достовірною.

7.4 Заклад вищої освіти забезпечує освітню, організаційну, інформаційну, консультативну та соціальну підтримку здобувачів вищої освіти, що навчаються за освітньою програмою

ГЕР погоджується з висновком ЕГ. ГЕР рекомендує запровадити практику інформування здобувачів стосовно одержання ними матеріальної підтримки.

7.5 Заклад вищої освіти створює достатні умови щодо реалізації права на освіту для осіб з особливими освітніми потребами, які навчаються за освітньою програмою

Висновки ЕГ щодо підкритерію 7.5 обґрунтовані.

7.6 Наявні чіткі і зрозумілі політика та процедури вирішення конфліктних ситуацій (зокрема пов'язаних із сексуальними домаганнями, дискримінацією та/або корупцією тощо), які є доступними

для всіх учасників освітнього процесу та яких послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми

У звіті ЕГ аргументація з приводу підкритерію 7.6 є переконлива. ГЕР погоджується з висновками ЕГ.

Критерій 8. Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Обґрунтування ГЕР

8.1 Заклад вищої освіти послідовно дотримується визначених ним процедур розроблення, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду освітньої програми

Аргументація ЕГ у звіті стосовно підкритерію 8.1 достатня.

8.2 Здобувачі вищої освіти безпосередньо та через органи студентського самоврядування залучені до процесу періодичного перегляду освітньої програми та інших процедур забезпечення її якості як партнери. Позиція здобувачів вищої освіти береться до уваги під час перегляду освітньої програми

Гер погоджується з висновками ЕГ. ГЕР рекомендує запровадити практику залучення здобувачів до оновлення ОП, систематизувати пропозиції, що надходять від здобувачів вищої освіти, виокремити ті, що враховані під час оновлення, та ті, що перебувають на розгляді чи відхилені, збільшити періодичність оновлення ОП.

8.3 Роботодавці безпосередньо та/або через свої об'єднання залучені до процесу періодичного перегляду освітньої програми та інших процедур забезпечення її якості як партнери

Аргументація ЕГ у звіті стосовно підкритерію 8.3 достатня. ГЕР рекомендує запровадити практику залучення до обговорення і оновлення ОП представників баз практик, систематизувати пропозиції, що надходять від них.

8.4 Наявна практика збирання, аналізу та врахування інформації щодо кар'єрного шляху випускників освітньої програми

У звіті ЕГ висновки щодо вимог підкритерію достовірні. ГЕР рекомендує запровадити на ОП практику збору та аналізу інформації про професійний шлях випускників, залучати їх до обговорення і оновлення ОП.

8.5 Система забезпечення якості закладу вищої освіти забезпечує вчасне реагування на виявлені недоліки в освітній програмі та/або освітній діяльності з реалізації освітньої програми

У звіті ЕГ наведено детальний аналіз цього підкритерію.

8.6 Результати зовнішнього забезпечення якості вищої освіти (зокрема зауваження та пропозиції, сформульовані під час попередніх акредитацій) беруться до уваги під час перегляду освітньої програми

Аргументація ЕГ щодо підкритерію 8.6 достатня. ГЕР погоджується з рекомендаціями ЕГ.

8.7 В академічній спільноті закладу вищої освіти сформована культура якості, що сприяє постійному розвитку освітньої програми та освітньої діяльності за цією програмою

ГЕР погоджується з висновками ЕГ.

Критерій 9. Прозорість та публічність

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Обґрунтування ГЕР

9.1 Визначені чіткі та зрозумілі правила і процедури, що регулюють права та обов'язки всіх учасників освітнього процесу, є доступними для них та яких послідовно дотримуються під час реалізації

освітньої програми

У звіті ЕГ наведено детальний аналіз підкритерію 9.1.

9.2 Заклад вищої освіти не пізніше ніж за місяць до затвердження освітньої програми або змін до неї оприлюднює на своєму офіційному вебсайті відповідний проєкт із метою отримання зауважень та пропозиції заінтересованих сторін

У звіті ЕГ логічні умовиводи щодо підкритерію 9.2 правильні. ГЕР рекомендує запровадити практику розміщення у вільному доступі пропозицій роботодавців стосовно покращення ОП.

9.3 Заклад вищої освіти своєчасно оприлюднює на своєму офіційному вебсайті точну та достовірну інформацію про освітню програму (включаючи її цілі, очікувані результати навчання та компоненти) в обсязі, достатньому для інформування відповідних заінтересованих сторін та суспільства

Гер погоджується з висновками ЕГ.

Критерій 10. Навчання через дослідження

Рівень відповідності (експертна група)

не застосовується

Рівень відповідності (ГЕР)

не застосовується

Обґрунтування ГЕР

10.1 Зміст освітньо-наукової програми відповідає науковим інтересам аспірантів (ад'юнктів) і забезпечує їх повноцінну підготовку до дослідницької та викладацької діяльності в закладах вищої освіти за спеціальністю та/або галуззю

не застосовується

10.2 Наукова діяльність аспірантів (ад'юнктів) відповідає напряму досліджень наукових керівників

не застосовується

10.3 Заклад вищої освіти організаційно та матеріально забезпечує в межах освітньо-наукової програми можливості для проведення й апробації результатів наукових досліджень відповідно до тематики аспірантів (ад'юнктів) (проведення регулярних конференцій, семінарів, колоквиумів, доступ до використання лабораторій, обладнання тощо)

не застосовується

10.4 Заклад вищої освіти забезпечує можливості для залучення аспірантів (ад'юнктів) до міжнародної академічної спільноти за спеціальністю, зокрема через виступи на конференціях, публікації, участь у спільних дослідницьких проєктах тощо

не застосовується

10.5 Найважливіша практика участі наукових керівників аспірантів у дослідницьких проєктах, результати яких регулярно публікуються та/або практично впроваджуються

не застосовується

10.6 Заклад вищої освіти забезпечує дотримання академічної доброчесності у професійній діяльності наукових керівників та аспірантів (ад'юнктів), зокрема вживає заходів для унеможливлення наукового керівництва особами, які вчинили порушення академічної доброчесності

не застосовується

3. Рекомендації з подальшого удосконалення освітньої програми

У цьому розділі на основі звіту експертної групи та висновків ГЕР резюмуються рекомендації стосовно подальшого удосконалення освітньої програми, включаючи пропозиції щодо усунення виявлених під час акредитації недоліків. Заповнення цих полів є обов'язковим у всіх випадках, коли ГЕР погодилася або визначила рівень відповідності критерію В, Е чи F.

Критерій 1. Проектування та цілі освітньої програми

ГЕР рекомендує ЗВО: 1) уніфікувати та формалізувати систему взаємодії ЗВО з зацікавленими сторонами стосовно оновлення ОП; 2) поважати академічну автономію ЗВО, зважаючи на потребу в швидкому і адекватному реагуванні на пропозиції зацікавлених сторін, розглянути можливість зменшення терміну оновлення ОП; 3) скорегувати інформацію, представлених на с. 6 у ВСО, де зазначено, що "випускник ОР «Бакалавр» за спеціальністю «Історія та археологія» може працювати в науковій, організаційно-управлінській та освітній галузях, в органах державної влади і місцевого самоврядування; в аналітично-інформаційних інституціях; у друкованих та електронних засобах масової інформації. PR - технологіях; у соціальних і культурних закладах, громадських організаціях, партіях тощо", з ОК, що забезпечують набуття відповідних компетенцій для реалізації задекларованих можливостей випускників.

Критерій 2. Структура та зміст освітньої програми

ГЕР рекомендує: 1) запровадити конкретний ОК для формування ЗК4; 2) забезпечити внутрішню логіку в поєднанні окремих ОК у переліку вибіркових блоків. Зокрема, ОК "Відносини між США та Китаєм: історія та сучасний стан", "Історія цивілізацій Доколумбової Америки" не корелюється з блоком "Суспільно-політичні процеси в Україні та світі"; 3) поважати академічну автономію ЗВО, зважаючи на практику, відображену у звіті ЕГ, переглянути діапазон вибору здобувачів у напрямі розширення прав здобувачів на присвоєння професійної кваліфікації; 4) до кінця 2023/2024 навчального року урізномовити практичну компоненту в підготовці здобувачів на ОП; 5) розглянути можливість щодо запровадження модулів чи ОК, щоб підсилити розвиток у здобувачів критичного мислення; 6) пояснити доцільність і правомірність додавання до професії "стажист-дослідник" саме історії, зважаючи на те, що професійна кваліфікація зазначена в ОП як підклас КП 3119. У Класифікаторі професій ДК 003:2010 підклас 3119 має найменування «Інші технічні фахівці в галузі фізичних наук та техніки»; 7) зважаючи на інформацію, відображену у звіті ЕГ (с. 6), запровадити практику інформування здобувачів щодо умов отримання професійної кваліфікації.

Критерій 3. Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання

ГЕР рекомендує: 1) розмістити на офіційному сайті закладу програму співбесіди для тих абітурієнтів, хто має на це право; 2) активізувати практику реалізації внутрішньої та зовнішньої академічної мобільності, застосовуючи, зокрема, сучасні онлайн-технології; 3) активізувати інформаційну роботу щодо обізнаності студентів із їхніми можливостями у цій сфері, започаткувати реалізацію набуття здобувачами неформальної освіти.

Критерій 4. Навчання і викладання за освітньою програмою

ГЕР рекомендує; 1) також застосовувати інтерактивні та проблемно-орієнтовані методи навчання; 2) розмістити у вільному доступі методичні матеріали щодо організації самостійної роботи, написання курсових робіт; 3) активізувати участь здобувачів у НДР МОН, грантах НФДУ; 4) оновити методичний та дидактичний матеріал, адаптований до онлайн-навчання.

Критерій 5. Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність

ГЕР рекомендує: 1) укласти положення про курсову роботу для здобувачів ОП; 2) практикувати опитування здобувачів ОП стосовно якості освіти на ОП; 3) уніфікувати розподіл балів семестрового і підсумкового контролю; 4) зробити заходи з популяризації академічної доброчесності регулярними, долучати до них представників НАЗЯВО, УНОІВ, НДІ інтелектуальної власності НАПрН України..

Критерій 6. Людські ресурси

ГЕР рекомендує; 1) активізувати публікаційну активність НПП з урахуванням ОК, які вони забезпечують; 2) запровадження системної практики викладання на ОП "Історія" вітчизняних та закордонних фахівців.

Критерій 7. Освітнє середовище та матеріальні ресурси

ГЕР рекомендує запровадити практику інформування здобувачів стосовно одержання ними матеріальної підтримки

Критерій 8. Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми

ГЕР рекомендує: 1) запровадити практику залучення здобувачів до оновлення ОП, систематизувати пропозиції, що надходять від здобувачів вищої освіти, виокремити ті, що враховані під час оновлення, та ті, що перебувають на розгляді чи відхилені; 2) збільшити періодичність оновлення ОП; 3) запровадити практику залучення до обговорення і оновлення ОП представників баз практик, систематизувати пропозиції, що надходять від них; 4) запровадити на ОП практику збору та аналізу інформації про професійний шлях випускників, залучати їх до обговорення і оновлення ОП.

Критерій 9. Прозорість та публічність

ГЕР рекомендує запровадити практику розміщення у вільному доступі пропозицій роботодавців стосовно покращення ОП

Критерій 10. Навчання через дослідження

не застосовується

4. Додатки

Відсутні

***

Шляхом підписання цього експертного висновку я підтверджую, що внесені до нього відомості про присутніх на засіданні ГЕР і результати голосування членів ГЕР є достовірними, а експертний висновок було схвалено на засіданні ГЕР так, як його викладено вище.

Документ підписаний кваліфікованим електронним підписом.

Головуючий на засіданні ГЕР

СМИНТИНА ОЛЕНА ВАЛЕНТИНІВНА